

Львівська національна музична академія імені М.В. Лисенка
Кафедра джазу та популярної музики

«ПОГОДЖУЮ»

Гарант освітньо-наукової програми,
проректор з науково-педагогічної діяльності
та інноваційного розвитку, професор

Ю. СОКОЛОВСЬКИЙ
25 червня 2021 року

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

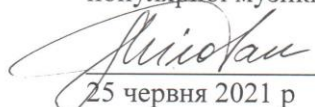
Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи, професор

М. КУШНІР
25 червня 2021 року

«ПОГОДЖУЮ»

Декан факультету фортепіано, джазу та
популярної музики, доцент

Т. МІЛОДАН
25 червня 2021 р

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«МОДАЛЬНЕ СОЛЬФЕДЖІО»

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Ступінь вищої освіти	Магістр
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	025 Музичне мистецтво
Профілізація	«Спів джазовий», «Спів естрадний»
Освітньо-наукова програма	«Музичне мистецтво»
Статус	Обов'язкова компонента циклу дисциплін фахової підготовки (ОК 3.13.3)
Загальний обсяг	6 кредитів ЄКТС (180 годин)
Форма підсумкового контролю	Екзамен
Термін викладання	1-2 семестри
Факультет	Фортепіано, джазу та популярної музики
Форма навчання	Денна, заочна

Львів – 2021

Робоча програма навчальної дисципліни «Модальне сольфеджіо» для профілізацій «Спів джазовий», «Спів естрадний» з галузі знань 02 «Культура і мистецтво» зі спеціальності 025 «Музичне мистецтво» оновлена, відповідно до освітньо-наукової програми «Музичне мистецтво» другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженої Вченою Радою ЛНМА імені М. В. Лисенка від «26» травня 2021 року (Протокол № 1)

Розробник:

БЕРКІЙ Ольга Володимирівна - кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри джазу та популярної музики.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри джазу та популярної музики від 18 червня 2021 р., протокол № 5.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою дисципліни «Модальне сольфеджіо» у вокалістів-магістрів є поглиблення слухової та виконавської імпровізаційної культури інтонування через засвоєння системи джазових ладів. Результати опанування курсу слугують основою сольної імпровізації виконавця.

Модальне мислення та використання розгалуженої системи різноманітних ладів значною мірою зумовлює сьогодні процес джазової імпровізації, слугує важливим засобом реалізації джазового виконавського стилю. Поняття модальності, а також нової модальності активно використовується в характеристиці багатьох ладогармонічних процесів як одне з найбільш характерних явищ в сучасній музиці. За визначенням М. М. Лемішка основною ознакою модальних ладів є «збереження звукоряду без чіткої функціональної співзалежності його елементів з центральним» .

Джазові виконавці активно послуговуються запозиченими у доби середньовіччя та строгого стилю модальними ладами (дорійський, фрігійський, лідійський), а також їх модифікаціями (дорійсько-фрігійський, лідійський доміантовий, лідійський збільшений тощо), однак застосовують їх в новому специфічному амплуа джазової імпровізаційності. Джазова модальність має власну історію. В кінці 1950-х років джазові композитори (зокрема, Джордж Расселл і Майлз Девіс) почали використовувати лади в своїх композиціях. Расселл за допомогою ладів і звукорядів створював полімодальні і політональні композиції, наприклад, «All About Rosie». Майлз Девіс видав знаковий альбом «Kind Of Blue», що містив модальні композиції «So What» і «All Blues, що стали вже класикою джазу. Піаніст Білл Еванс, який працював з Расселом і Девісом і брав участь в вищезгаданих записах, зробив відчутний внесок у розвиток модального джазу, почавши використовувати не тільки терцеві, але також квартові і секундові акорди. Нові акордові структури дуже швидко увійшли в арсенал таких піаністів, як Маккой Тайнер і Хербі Хенкок, і композиторів / аранжувальників на кшталт Олівера Нельсона і Теда Джонса. До середини 1960-х років нова гармонічна мова була повсюдно прийнята і використовувалась більшістю музикантів нарівні зі старими стилями.

Завдання курсу:

- вдосконалити теоретичні і практичні знання в царині джазового ладового строю;
- поглибити ладовий музичний слух, музичну пам'ять, навички чистого інтонування та модального мислення;
- опанувати типові джазові звороти, ідіоми, патерни модальних ладів різного рівня звуковисотної організації та метроритмічної складності;
- засвоїти принципи взаємозв'язку ладового мелодичного та акордового гармонічного факторів в інтерпретації джазового стандарту.
- оволодіти навичками транскрибування та аналізу джазових соло;
- написання музичних диктантів на матеріалі джазових ладів;

- сольфеджування, слуховий аналіз, інтонаційні вправи, диктант, розвиток модального мислення, колективна імпровізація.

Розвиток ладового мислення в курсі модального сольфеджіо включає розуміння модальності, засвоєння, інтонування і слуховий аналіз чималої кількості ладів, використовуваних в джазі, де окрім семиступеневих ладів, активно застосовується пентатоніка, блюзовий, бібопові, мішані лади, лади мелодичного мінору: лідійський збільшений, лідійський доміантовий, альтерований, симетричні або лади обмеженої транспозиції: зменшений, цілотноновий тощо. Формування модального мислення передбачає усвідомлення процесу полімодальності: народження мелодичної лінії з акорду, знання взаємодії акорду і споріднених ладів, імпровізацію по гармонічній сітці.

Підґрунтям інтонаційних вправ, сольфеджування, співу секвенцій, читки з листа, транспонування є опрацювання типових джазових зворотів /паттернів/ та розвиток музичної пам'яті на матеріалі джазових стандартів і таким чином створення власного індивідуального «джазового тезауруса» - слухового запасу якісних художніх взірців. Мелодика тлумачиться як основа сольної імпровізації виконавця.

2. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКИМИ ПОВИНЕН ОВОЛОДІТИ ЗДОБУВАЧ

2.1 Загальні компетентності (ЗК)

ЗК2.Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК4.Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК5.Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК6.Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК7.Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК9.Здатність працювати автономно.

2.2 Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

СК1.Здатність створювати, реалізовувати і висловлювати свої власні художні концепції.

СК2.Усвідомлення процесів розвитку музичного мистецтва в історичному контексті у поєднанні з естетичними ідеями конкретного історичного періоду.

СК4.Здатність інтерпретувати художні образи у музикознавчій / виконавській / диригентській / композиторській / педагогічній діяльності.

СК5.Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.

СК6.Здатність викладати спеціальні дисципліни в закладах освіти з урахуванням цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувачів освіти.

СК8.Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність в закладах вищої освіти.

3. ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ (РН)

РН1. Володіти професійними навичками виконавської, творчої та науково-педагогічної діяльності.

РН3. Визначати стильові і жанрові ознаки музичного твору та самостійно знаходити переконливі шляхи втілення музичного образу у виконавстві.

РН4. Професійно здійснювати аналіз музично-естетичних стилів та напрямків.

РН5. Вибудовувати концепцію та драматургію музичного твору у виконавській діяльності, створювати його індивідуальну художню інтерпретацію.

РН6. Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.

РН7. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

4. РОЗПОДІЛ ДИСЦИПЛІНИ ЗА СЕМЕСТРАМИ, ГОДИНАМИ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

НАЗВА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	Розподіл за семестрами			Кількість кредитів ЕCTS	Кількість годин						Розподіл аудиторних годин за семестрами			
	Екзамени	Заліки	Атестаційні екзамени		Загальний обсяг	Аудиторних			Самостійна робота (денна/заочна)	Семестри				
						Всього (денна/заочна)	у тому числі:			1	2	3	4	
							Лекційні (денна/заочна)	Індивідуальні (денна/заочна)						Практичні (денна/заочна)
Модальне сольфеджіо	2	1		6	180	60/12			60/12	120/168	30/6	30/6		

Розподіл годин та кредитів по курсах та семестрах

КУРС	СЕМЕСТРИ	Кількість кредитів ECTS	Кількість годин					Самостійна робота (денна/заочна)
			Загальний обсяг	Аудиторних				
				Всього (денна/заочна)	у тому числі:			
					Лекційні (денна/заочна)	Індивідуальні (денна/заочна)		
I		6	180	60/12			60/12	120/168
	1	3	90	30/6			30/6	60/84
	2	3	90	30/6			30/6	60/84

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1. Аудиторні (практичні години)

1 семестр

№ з/п	Назва теми	Зміст роботи		Кількість аудиторних (практичних) годин
1.	Групи ладів їх класифікація.	Теорія.	Огляд курсу Поняття модусу, модальності та її різновидів (середньовічна та строгого стилю, нова модальність ХХ століття, джазова модальність)	2/0,5
		Інтонування	Тетракорди. Септакорди на ступенях натуральних, гармонічних та мелодичних ладів. Спів акордів за схемою.	4/0,5
		Сольфеджування	Типових модальних джазових зворотів, ідіом, патернів різного рівня звуковисотної організації та метроритмічної складності. Спів у транспозиції джазових зворотів, ідіом, патернів, стандартів Виконання напам'ять стандартів.	5/1
		Слуховий аналіз	запис диктантів, транскрипт імпровізаційних соло.	2/0,5

		Творчі завдання:	Семі- імпровізація та ладова імпровізація підібрати лади до акордів гармонічної сітки та інтонувати лади під «мінус». Ладова імпровізація на акорд з використанням різних варіантів ладів. Імпровізація на гармонічну послідовність	2/0,5
2.	Модальність у джазових композиціях.	Теорія	Поняття модусу, модальності та її різновидів (середньовічна та строгого стилю, нова модальність ХХ століття, джазова модальність).	2/0,5
		Інтонування	Пентатоніка, види. Спів скетом 8 формул «Стрибок-Крок» In-sen блюзові лади, Модальні лади, Септакорди модальних ладів Септакорди з додатковими, альтерованими, замінними (sus) тонами	4/0,5
		Сольфеджування	Виконувати власні патерни в лідійському, дорійському, фрігійському та локрійському ладах з використанням визначальних колор-тонів на фоні звучання гармонії відповідного ладу. Спів у транспозиції джазових зворотів, ідіом, патернів, стандартів Виконання напам'ять стандартів	5/1
		Слуховий аналіз	запис диктантів, транскрипт імпровізаційних соло	2/0,5
		Творчі завдання	Створити та виконати варіант імпровізації блюзової сітки на основі відповідних пентатонік Імпровізація на гармонічну послідовність.	2/0,5
Разом				30/6

2 семестр

з/п	Назва теми	Зміст роботи	Кількість аудиторних (практичних)
-----	------------	--------------	-----------------------------------

			годин	
1.	Модуси мелодичного і гармонічного мінору	Теорія	Модуси мелодичного і гармонічного мінору взаємодія акорду і споріднених ладів.	2/0,5
		Інтонування	лади мелодичного мінору Септакорди ладів мелодичного мінору Взаємодія акорду і споріднених ладів. Інтонувати модуси фундаментальних ладів та пентатоніки а) відносно заданої тональності б) від звуку. + скет	4/0,5
		Сольфеджування	Типових модальних джазових зворотів, ідіом, патернів різного рівня звуковисотної організації та метроритмічної складності Спів у транспозиції джазових зворотів, ідіом, патернів, стандартів Виконання напам'ять стандартів	5/1
		Слуховий аналіз	запис диктантів, транскрипт імпровізаційних соло	2/0,5
		Творчі завдання:	Ладова імпровізація на акорд з використанням різних варіантів ладів Імпровізація на гармонічну послідовність.	2/0,5
2.	Симетричні та восьмиступеневі лади	Теорія	Ладова система в джазі: симетричні, бібопові лади, лади гармонічного мінору	2/0,5
		Інтонування	Зменшені лади (тон-півтон; півтон-тон), бібопові лади, цілотнова, хроматична гама модуси гармонічного мінору а) відносно заданої тональності б) від звуку (сольфеджування і скет). Септакорди та послідовності у багатоголосі	4/0,5

	Сольфеджування	Типових модальних джазових зворотів, ідіом, патернів різного рівня звуковисотної організації та метроритмічної складності Спів у транспозиції джазових зворотів, ідіом, патернів, стандартів Виконання напам'ять стандартів	5/1
	Слуховий аналіз	запис диктантів, транскрипт імпровізаційних соло	2/0,5
	Творчі завдання	Виконати імпровізацію з використанням пентатоніки в формі блюзового квадрату та виходом в аутсайд (5 курс)	2/0,5
Разом			30/6
Всього за курс			60/12

Послідовність проходження пропонованих тем змістових модулів регулюється викладачем в залежності від рівня підготовленості навчальної групи та ступеня опанування матеріалу.

5.2. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1 семестр		
1	Спів від звуку ладів у висхідному та низхідному русі.	5/8
2	Самодиктант .	9/12
3	Інтонування від звуку всіх видів тризвуків, септакордів з оберненнями (крім збільшених)	5/9
4	Імпровізація на заданий септакорд	9/12
5	Імпровізація на блюзові лади	5/8
6	Інтонувати паттерни, джазові звороти: пентатоніку, блюзовий, бібопові, мішані лади, лади мелодичного мінору: лідійський збільшений, лідійський доміантовий, альтерований, симетричні або лади обмеженої транспозиції: зменшений, цілотноновий тощо.	13/15
7	Виконання гармонічних послідовностей на інструменті з одночасним співом заданого голосу	5/8
8	Варіантна імпровізаційна робота з мотивом. Колорування.	5/8

Підготовка до семестрового контролю (залік)		4
Разом		60/84
2 семестр		
9	Транскрипт заданного соло.	18/25
10	Підбирання функційного супроводу до даних мелодій.	10/14
11	Імпровізація по гармонічній сітці	10/14
12	Спів мелодій скетом з переакцентуванням	5/9
13	Спів стандартів з акомпанементом, спів акордових устоїв даного стандарту	12/17
Підготовка до семестрового контролю (екзамен)		5
Разом		60/84
Всього за курс		120/168

5.3. Залікові та екзаменаційні вимоги

Теорія

1. Поняття модусу, модальності та її різновидів (середньовічна та строгого стилю, нова модальність ХХ століття, джазова модальність).
2. Групи ладів, класифікація ладів. Тетрахорди
3. Септакорди на ступенях натуральних, гармонічних та мелодичних ладів.
4. Септакорди модальних та ладів мелодичного мінору
5. Взаємодія акорду і споріднених ладів.

Інтонування

тетрахордів та ладів від звуку Всі лади виконуються двома способами: сольфеджування, скетування.:

- Модуси фундаментальних семиступеневих ладів у висхідному та низхідному русі по ступенях ладу, від звуку.
- Модуси пентатоніки та блюзового ладу по ступенях ладу, від звуку.
- In-sen, бібопові, зменшені, цілотнова гама.
- Хроматична гама
- акордів та послідовностей
- Септакорди на ступенях натуральних, гармонічних та мелодичних ладів.
- Септакорди модальних та ладів мелодичного мінору
- Септакорди з додатковими, альтерованими, замінними (sus) тонами,
- Септакорди та послідовності у багатоголосі

Сольфеджування:

- типових модальних джазових зворотів, ідіом, патернів різного рівня звуковисотної організації та метроритмічної складності тощо
- Виконання напам'ять стандартів («So What», «Milestones» тощо)
- Спів у транспозиції джазових зворотів, ідіом, патернів, стандартів

Слуховий аналіз

- Визначати на слух септакорди з додатковими та альтерованими тонами, тетрахорди та лади, модуси пентатоніки.

- Інтонувати будь-який тон заданого акорду (терцію, септіму, додаткові, альтеровані тони).
- запис диктанту
- Транскрипт імпровізаційних соло

Творчі завдання:

- Виконати патерн у будь-якому з вивчених ладів.
- Виконати імпровізацію в блюзовому квадраті з виходом в аутсайд
Акомпанувати собі блюз за гріп- системою.
- Ладова імпровізація - по гармонічній сітці стандарту.
- До даного акорду підібрати відповідний лад, мелодичний паттерн, імпровізувати мелодичну фразу

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Сумарна шкала оцінювання здобувача з навчальної дисципліни

СУМА БАЛІВ ЗА ВСІ ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Шкала оцінювання здобувача з поточного та семестрового контролю

Форма контролю	Максимальна кількість балів	Форми роботи	Кількість балів
Поточний контроль	70 балів	Теорія	0-10 балів
		Інтонування	0-20 балів
		Сольфеджування	0-20 балів
		Слуховий аналіз/диктант	0-10 балів
		Творчі завдання	0-10 балів
Семестровий контроль залік/екзамен	30 балів	Інтонування Слуховий аналіз Творчі завдання	0-10 балів 0-10 балів 0-10 балів

Всього	100 балів
---------------	------------------

<p>Відмінно, А (90-100 балів) відвідування не менше ніж 90 % від кількості занять, бездоганне та вчасне виконання усіх завдань відповідної складності, володіння необхідним термінологічним багажем, вміння застосувати теоретичні знання.</p>
<p>Дуже добре, В (82-89 балів) відвідування не менше ніж 85 % від кількості занять, вчасне виконання усіх завдань відповідної складності, володіння необхідним термінологічним багажем. Студент іноді може допуститися несуттєвих помилок.</p>
<p>Добре, С (74-81 балів) відвідування не менше ніж 80 % від кількості занять, вчасне виконання усіх завдань відповідної складності, при яких допущено дві-три суттєві помилки.</p>
<p>Задовільно, D (64-73 балів) відвідування не менше ніж 75 % від кількості занять, виконання усіх завдань відповідної складності, при яких допущено до п'яти суттєвих помилок. Студент не достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі, плутає термінологію, не вміє її застосувати</p>
<p>Достатньо, E (60-63 балів) відвідування не менше ніж 70 % від кількості занять, виконання завдань відповідної складності, при яких допущено шість-вісім суттєвих помилок. Студент слабо орієнтується в теоретичному матеріалі, його знання достатньо фрагментарні, являють собою набір окремих фактів, не пов'язані в цілісну систему.</p>
<p>Незадовільно FX (35-59) відвідування менше ніж 50 % від кількості занять, невиконання завдань або їх виконання на низькому технічному, рівні, що не відповідає вимогам. Студент не здатний логічно вибудувати причинно-наслідковий ряд; не володіє спеціальною термінологією; не може застосувати свої знання на практиці. Оглядовий рівень опанування матеріалу.</p>
<p>Незадовільно F (0-34) відвідування менше ніж 30 % від кількості занять, невиконання всіх контрольних робіт або їх виконання на дуже низькому технічному, рівні, що навіть приблизно не відповідає вимогам. Студент не орієнтується ані в теоретичному матеріалі, ані в необхідній термінології.</p>

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності.
2. Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності.
3. Методи контролю (самоконтролю, взаємоконтролю), корекції (самокорекції, взаємокорекції) за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності.

4. Бінарні, інтегровані (універсальні) методи.*

* Жодна із запропонованих класифікацій не позбавлена недоліків. На практиці викладач з дисципліни «Модальне сольфеджіо» інтегрує методи різних груп, утворюючи неординарні (універсальні) методи навчання, які забезпечують оптимальні шляхи досягнення навчальної і творчої мети.

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

1. **Попередній контроль** спрямований на виявлення знань, умінь і навичок студентів з творів, які будуть вивчатися.
2. **Поточний контроль** здійснюється під час практичних занять з метою перевірки засвоєння попереднього матеріалу і виявлення проблем опанування тими чи іншими навичками.
3. **Тематичний контроль** здійснюється періодично, після вивчення нової теми чи нового розділу і має на меті систематизацію знань та умінь студентів.
4. **Підсумковий контроль** проводиться в кінці семестру.

9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Калашник П., Булгаков Л. Музичні диктанти; мелодії для гармонізації. К., 1982.
2. Молотков В. Джазова імпровізація на шестиструнній гітарі. Київ: Музична Україна, 1989. 150 с.
3. Серебряний М. Диктанти на основі естрадної і джазової музики. Київ, 1989.
4. Серебряний М. Сольфеджіо на ритмоінтонаційній основі сучасної естрадної музики. К. : Музична Україна, 1991.
5. Симоненко В. Лексикон джазу. К.: Музична Україна, 1981.
6. Симоненко В. Мелодії джазу. Антологія. Київ, 1984.
7. Aebersold J. 500 miles high. Volume 95. New Albany, 2000.
8. Aebersold J. All time standards. Volume 25. New Albany, 1981.
9. Aebersold J. Autumn leaves. Volume 44. New Albany, 1989.
10. Aebersold J. Ballads. Volume 32. New Albany, 1984.
11. Aebersold J. Bill Evans. Volume 45. New Albany, 1990.
12. Aebersold J. Blues in all keys. Volume 42. New Albany, 1988.
13. Aebersold J. Charlie Parker. All bird. Volume 6. New Albany, 1976.
14. Aebersold J. Charlie Parker. Bird goes Latin. Volume 69. New Albany, 1995.
15. Aebersold J. Countdown to Giant Steps. Volume 75. New Albany, 1996.
16. Aebersold J. Dave Brubeck. In your own sweet way. Volume 105. New Albany, 2003.
17. Aebersold J. David Liebman. Contemporary standards & originals. Volume 81. New Albany, 1998.
18. Aebersold J. Dominant seventh workout. Volume 84. New Albany, 1999.
19. Aebersold J. Duke Ellington. In a mellow tone. Volume 48. New Albany, 1990.

20. Aebersold J. Favorite standards. Volume 22. New Albany, 1980.
21. Aebersold J. Freddie Hubbard. Volume 60. New Albany, 1993.
22. Aebersold J. Herbie Hancock. Volume 11. New Albany, 1978.
23. Aebersold J. How to play and improvise. Volume 1. New Albany, 1992.
24. Aebersold J. I got rhythm changes in all keys. Volume 47. New Albany, 1991.
25. Aebersold J. Joe Henderson. Volume 108. New Albany, 2004.
26. Aebersold J. John Coltrane. Volume 27. New Albany, 1983.
27. Aebersold J. Major & minor. Volume 24. New Albany, 1981.
28. Aebersold J. Miles Davis. Volume 7. New Albany, 1976.
29. Aebersold J. Minor blues in all keys. Volume 57. New Albany, 1993.
30. Aebersold J. Sonny Rollins. Volume 8. New Albany, 1976.
31. Aebersold J. Standards for singers. It had to be you. Volume 107. New Albany, 2003.
32. Aebersold J. The II/V7/I progression. Volume 3. New Albany, 1974.
33. Aebersold J. Thelonious Monk. Volume 56. New Albany, 1993.
34. Aebersold J. Turnarounds cycles, & II/V7's. Volume 16. New Albany, 1979.
35. Evans B. Fakebook. NY., 1996.
36. Jaffe A. Jazz harmony. Tubingen, 1996.
37. Leonard H. Real jazz book. Pennsylvania, 1998.
38. Sher C. The world's greatest fake book. San Francisco, 1983.
39. Stoloff B. Scat! Vocal improvisation techniques. Brooklyn, NY, 1996.
40. Stoloff Bob Blues Scftitudes
41. The little classical fake book. Milwaukee, 1992.
42. The new real book. Volume I. Petaluma, 1988.
43. The new real book. Volume I. Petaluma, 1988.
44. The new real book. Volume II. Petaluma, 1991.
45. The new real book. Volume II. Petaluma, 1991.
46. The new real book. Volume III. Petaluma, 1995.
47. The real book of blues. London, 1999.
48. The ultimate fake book. Milwaukee, 1996.